

การพัฒนาแบบการบริหารงานวิชาการ โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา

Developing Academic Administration Model by Integrating Contemplative Education and Quality Management Cycle for Vocational Institutes

จิตาภา ชูสังข์^{1*}, พิสิฐ เมธภักดิ์², ชัยวิชิต เชียรชนะ³

Jidapa Chusung^{1*}, Pisit Methapatar², Chaiwichit Chianchana³

สาขาวิชาบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ¹

Vocational and Technical Education Management, King Mongkut's University of Technology North Bangkok¹

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ²⁻³

Faculty of Technical Education, King Mongkut's University of Technology North Bangkok²⁻³

jojidapachusung@gmail.com^{1*}, pmtpc@kmutnb.ac.th², Chaiwichitc@kmutnb.ac.th³

*ผู้ประพันธ์บรรณกิจ (Corresponding Author)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา และ 2) พัฒนาและประเมินหลักสูตรฝึกอบรมการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่างจำนวน 314 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบ ประกอบด้วย 4 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ขึ้นวางแผนเตรียมความพร้อมการบริหารงานวิชาการ ระยะที่ 2 ขึ้นดำเนินการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพ ระยะที่ 3 ขึ้นตรวจสอบการบริหารงานวิชาการ และระยะที่ 4 ขึ้นการปรับปรุงการบริหารงานวิชาการ ผลการประเมินรูปแบบ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 2) ผลการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นอยู่ระหว่าง 0.71 ถึง 0.60 หลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 3 หน่วย ได้แก่ 1) การบริหารงานคุณภาพ PDCA 2) การวิเคราะห์งานการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาอาชีวศึกษา และ 3) จิตตปัญญาศึกษา การประเมินหลักสูตรฝึกอบรมโดยใช้รูปแบบซิปป์ พบว่า การประเมินบริบทและปัจจัยเบื้องต้นมีความสอดคล้องกันทุกรายการประเมิน การประเมินกระบวนการได้คะแนนเฉลี่ยภาคทฤษฎี 85.37/83.60 และภาคปฏิบัติ 81.05 ความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และการประเมินผลผลิต ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ, หลักสูตรฝึกอบรม, จิตตปัญญาศึกษา, วงจรบริหารงานคุณภาพ

Abstract

The objectives of this research were to: 1) develop and evaluate the appropriateness of the academic administration model by integrating contemplative education and PDCA Cycle for vocational institutes and 2) evaluate the academic administration model by integrating contemplative education and PDCA Cycle for vocational institutes. The data were derived from 314 samples and analyzed by percentage, mean, SD, and necessity analysis. The results revealed the following findings. 1) The model consisted of 4 stages, i.e., a. the preparation stage for academic administration, b. the operation stage of the academic administration model by integrating contemplative education and PDCA Cycle for vocational institutes, and c. the audit of academic administration and the improvement of academic administration process. The whole picture evaluation of the model was rated at a high level. 2) The needs and necessity analysis ranged between 0.71 and 0.60. The training course consisted of 3 main topics, i.e., 1) PDCA Cycle administration, 2) the analysis of the academic administration model in vocational institutes, and 3) contemplative education. The analysis of the training course by CIPP Model showed that the context and input evaluation were highly congruent in every aspect. The process evaluation achieved the average of 85.37/ 83.60 in a theoretical part and 81.08 in a practical part. The participants reported the highest satisfaction for overall and the product aspect.

Keywords: Academic administration, Training course, Contemplation education, Quality management cycle

บทนำ

การพัฒนางานวิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) และพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552 การบริหารวิชาการถือเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา การจัดการศึกษา คุณภาพ และมาตรฐานของสถานศึกษา ซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาและเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาในการกำหนดความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษา (ปรีชาพรวงศ์อนุตรโรจน์, 2553: 7) เป็นงานที่ต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมเพื่อพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เพราะงานวิชาการถือเป็นงานหลักของสถานศึกษา ส่วนงานอื่น ๆ ในการบริหารสถานศึกษาถือเป็นงานเสริมหรืองานสนับสนุนงานวิชาการ เพื่อให้ดำเนินงานตามภารกิจเป็นไปด้วยความสำเร็จตามโครงสร้างการบริหารงานวิชาการสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น หัวหน้างานวิชาการจะต้องมีความรู้ ความสามารถอย่างแท้จริงที่จะแก้ปัญหาและพัฒนาตนเองและหน่วยงาน เพื่อจะทำให้สถานศึกษามีโอกาสที่จะพัฒนาและบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล จากการศึกษาคุณภาพด้านวิชาการจากอดีตจนถึงปัจจุบันยังพบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน และด้านสื่อการเรียนการสอน (ชนันชนก กิ่งก้าน กรองทิพย์ นาควิเชตร และกฤษฎา วัฒนศักดิ์, 2564) ซึ่งการแก้ปัญหาที่มีหลายรูปแบบซึ่งแตกต่างกัน การนำแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาที่เน้นให้เห็นความสำคัญในการพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นการศึกษาที่พัฒนาจิตกระบวนกรเรียนรู้อย่างมีจิตวิญญาณแบบองค์รวม และเน้นให้ความสำคัญต่อมิติการเรียนรู้อย่างใคร่ครวญเป็นการน้อมนำประสบการณ์การเรียนรู้เข้ามาสัมพันธ์กับชีวิตของผู้เรียนเพื่อพัฒนาภายในจิตใจ ทั้งนี้แนวคิดจิตตปัญญาเป็นแนวคิดที่มีการสร้างกระบวนกรขึ้นใหม่อย่างบูรณาการจากกระบวนกรทางการปฏิบัติและเครื่องมือเพื่อพัฒนาภายใน (จรวัยพร แดงโชติ, 2558) และงานของชลลดา ทองทวีและคณะ (2551) กล่าวว่า จิตตปัญญาเป็น

กระบวนการเรียนรู้ด้วยใจอย่างใคร่ครวญ การศึกษาที่เน้นการพัฒนาด้านในอย่างจริง เพื่อให้เกิดความตระหนักรู้ถึงคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ โดยปราศจากอคติเกิดความรักความเมตตา อ่อนน้อมต่อธรรมชาติมีจิตสำนึกต่อส่วนรวม และสามารถเชื่อมโยงศาสตร์ต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในชีวิตได้อย่างสมบูรณ์ และ กระบวนการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นเกิดจากฐานความรู้ขององค์ความรู้ทางทฤษฎี คือ การเรียนรู้ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ซึ่งเป็นทั้งแนวคิดและแนวปฏิบัติ ที่มีจุดมุ่งหมายให้เกิดการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง (Transformative Learning) ภายในตน (Self-Transformation) ภายในองค์กร (Organizational Transformation) และการเปลี่ยนแปลงภายในสังคม (Social Transformation) โดยที่การเปลี่ยนแปลงนั้นไม่ใช่เป็นการเปลี่ยนแปลงเล็ก ๆ น้อย ๆ แต่เป็นการเปลี่ยนแปลงขั้นพื้นฐานอย่างลึกซึ้ง จากงานวิจัยหลายเรื่องเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้แนวจิตตปัญญาศึกษามีศักยภาพเพียงพอที่จะทำให้บุคคลเปลี่ยนแปลงตนเองจากภายในเป็นการเปลี่ยนที่มีความหมายและยั่งยืน มีความรักความเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์ รวมถึงการเกิดจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมและส่วนรวม เชื่อมโยงสัมพันธ์กับธรรมชาติและสรรพสิ่งต่าง ๆ ได้ จิตตปัญญาศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้จากภายในทำให้ได้มาซึ่งความรู้จากประสบการณ์และกระบวนการที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภายในตนเอง ให้ตระหนักและเห็นคุณค่าของความเป็นมนุษย์ เรียนรู้ที่จะรัก เรียนรู้ที่จะเข้าถึงความจริง เรียนรู้ที่จะยอมรับความหลากหลายทางความคิดมากขึ้น นำไปสู่ความตั้งใจที่จะทำประโยชน์เพื่อผู้อื่น ซึ่งเป็นการพัฒนาคุณลักษณะภายในที่ถาวรของผู้เรียน (ประเวศ วะสี, 2549; วิจักขณ์ พานิช, 2549) โดยมีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะแบบผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้แบบถักทอความรู้ ทักษะคุณลักษณะผู้เรียนเข้าด้วยกันด้วยลงมือปฏิบัติจริง (Active Learning) มุ่งผู้เรียนสามารถเข้าใจและเรียนรู้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564) กอปรการนำวงจรการบริหารงานคุณภาพเป็นกระบวนการหนึ่งที่มีการบริหารที่เน้นการปรับปรุงการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง ด้วยวิธีการซึ่งเป็นระบบที่มีเอกลักษณ์ในตัวเอง หลักการของวงจรบริหารงานคุณภาพ (Deming, 1982) ประกอบด้วย ขั้นการวางแผน (Plan: P) ขั้นปฏิบัติการ (Do: D) ขั้นตรวจสอบ (Check: C) ขั้นแก้ไข (Action: A) ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงการนำแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพมาใช้ในการกำหนดกิจกรรมการบริหารงานด้านการบริหารงานวิชาการซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งเพราะงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารงานด้านการบริหารงานวิชาการ เนื่องจากการศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะทำให้มนุษย์มีชีวิตที่ดีโดยเฉพาะการศึกษาทางด้านอาชีวศึกษาที่มุ่งส่งเสริมอาชีพให้เจริญก้าวหน้าด้วยการถ่ายทอดความรู้และทักษะเกี่ยวกับอาชีพ จะเป็นประโยชน์ส่งผลต่อคุณภาพของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้งคุณภาพการสอนของครู คุณภาพของผู้เรียน ผู้สำเร็จการศึกษา และผู้ใช้บริการทางการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา
2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา นำไปกำหนดเป็นนโยบายให้สถานศึกษา ประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. สถานศึกษา ได้สารสนเทศในการประยุกต์ใช้การฝึกอบรมหัวหน้างานในฝ่ายวิชาการ เพื่อให้จัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และหัวหน้างาน 6 งาน คือ หัวหน้าแผนกวิชา/สาขา หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน หัวหน้างานวัดผลและประเมินผล หัวหน้างานวิทยบริการและห้องสมุด หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และหัวหน้างานสื่อการเรียนการสอน ที่เปิดสอนด้านพาณิชยกรรม และบริหารธุรกิจ เขตภาคตะวันออกและกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,540 คน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2563)

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา โดยการสุ่มแบบง่าย จำนวน 314 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970)

ช่วงเวลาการทำการวิจัย: เดือนสิงหาคม 2563 – พฤษภาคม 2565

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม 5 ระดับ (Likert, 1967) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่ 1) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป จำนวน 9 ข้อ 2) สภาพปัญหาและความต้องการรูปแบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 4 ขั้นตอน และ 3) ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 4 ขั้นตอน และคุณภาพของเครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ ด้านความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 จากนั้นทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ได้ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและไปทดลองใช้กับกลุ่มรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และหัวหน้างาน 6 งาน มีลักษณะใกล้เคียงกันกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด และนำข้อมูลจากการทดลองใช้มาวิเคราะห์ความเชื่อมั่น โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) ผลการทดสอบความเที่ยงของเครื่องมือภาพรวมเท่ากับ 0.919

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยประสานขอความอนุเคราะห์และชี้แจงข้อมูลเบื้องต้นกับผู้บริหารสถานศึกษา จากนั้นออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย และจัดส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลทางไปรษณีย์ และจดหมายอิเล็กทรอนิกส์

สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นโดยวิธี Priority Needs Index (PNI_{modified}) (สุวิมล ว่องวานิช, 2550) เป็นวิธีการที่หาค่าผลต่างระหว่างสภาพที่คาดหวัง (I) กับสภาพที่เป็นจริง (D) เพื่อให้ได้คะแนนมาตรฐาน ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดค่า PNI_{modified} มากกว่า 0.2 ขึ้นไปถือว่า มีความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัย

1. การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา

1.1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 67.5 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ 37.6 วุฒิการศึกษา มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 72.9 มีตำแหน่งเป็นรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ร้อยละ 33.1 และมีประสบการณ์การบริหารสถานศึกษา ตั้งแต่ 1-5 ปี ร้อยละ 27.0

1.2 สภาพปัญหาและความต้องการรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ดังตารางที่ 1

ผ่านการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI.) อยู่ในกลุ่ม 1 | วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยธนบุรี

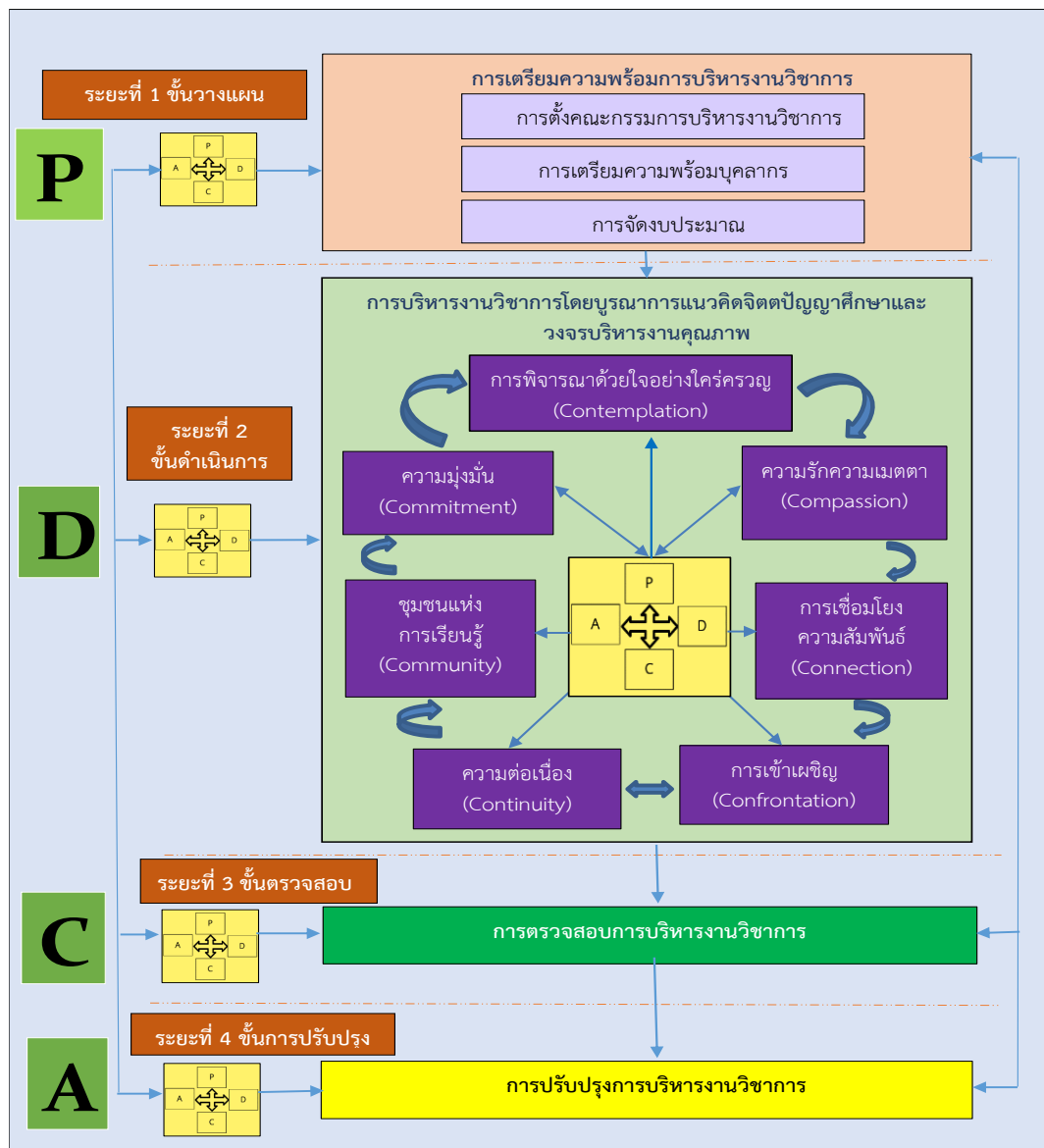
ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา

รูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพ	ระดับสภาพปัญหา การบริหารงาน วิชาการในปัจจุบัน		ระดับการบริหารงาน วิชาการ ที่ต้องการ		PNI ^{modified} (I-D/D)	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ขั้นการวางแผนเตรียมความพร้อมการบริหารงานวิชาการ	1.15	0.33	3.29	1.02	0.65	4
2. ขั้นการดำเนินการบริหารงานวิชาการ	1.05	0.29	3.61	0.54	0.71	1
3. ขั้นการตรวจสอบการบริหารงานวิชาการ	1.34	0.44	3.92	0.63	0.66	3
4. ขั้นการปรับปรุงการบริหารงานวิชาการ	1.09	0.28	3.31	0.44	0.67	2

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา มีค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการรูปแบบอยู่ระหว่าง 0.71 ถึง 0.65 โดยรายด้านที่มีค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาสูงสุดคือ ขั้นการดำเนินการบริหารงานวิชาการ (0.71) รองลงมาคือ ขั้นการปรับปรุงการบริหารงานวิชาการ (0.67) ขั้นการตรวจสอบการบริหารงานวิชาการ (0.66) และขั้นการวางแผนเตรียมความพร้อมการบริหารงานวิชาการ (0.65)

1.3 ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาสภาพและความต้องการรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษานั้น ซึ่งมีผลการพัฒนารูปแบบรายละเอียดดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 รูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา

จากภาพที่ 1 รูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 4 ระยะ 4 ขั้นตอน คือ 1) ระยะที่ 1 ขั้นวางแผน (Plan) เตรียมความพร้อมการบริหารงานวิชาการ มี 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) การตั้งคณะกรรมการบริหารงานวิชาการ 2) การเตรียมความพร้อมบุคลากร และ 3) การจัดงบประมาณ 2) ระยะที่ 2 ขั้นดำเนินการ (Do) การบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพ มี 7 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) การสร้างความมุ่งมั่น (Commitment) บริหารงานวิชาการ 2) วางแผนการบริหารงานวิชาการด้วยหลักการพิจารณาด้วยใจอย่างใคร่ครวญ (Contemplation) 3) ด้วยความรักความเมตตา (Compassion) 4) ดำเนินการบริหารงานวิชาการด้วยการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ (Connection) 5) ด้วยการเข้าเผชิญ

(Confrontation) 6) ตรวจสอบการบริหารงานวิชาการด้วยความต่อเนื่อง (Continuity) และ 7) ปรับปรุงการบริหารงานวิชาการ ให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Community) และ 3) ระยะที่ 3 ขั้นตรวจสอบ (Check) การบริหารงานวิชาการ และ 4) ระยะที่ 4 ขั้นการปรับปรุง (Act) การบริหารงานวิชาการ

1.4 ผลการประเมินความเหมาะสมรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและ วงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและ วงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
1. รูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 4 ระยะ 4 ขั้นตอน คือ 1) ระยะที่ 1 ขั้นวางแผน (Plan: P) เตรียมความพร้อมการบริหารงานวิชาการ 2) ระยะที่ 2 ขั้นดำเนินการ (Do: D) บริหารงานวิชาการ 3) ระยะที่ 3 ขั้นตรวจสอบ (Check: C) การบริหารงานวิชาการ 4) ระยะที่ 4 ขั้นการปรับปรุง (Act: A) การบริหารงานวิชาการ	4.33	1.32	มาก
2. รูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิด จิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 4 ระยะ 4 ขั้นตอน มีความถูกต้อง	4.00	1.22	มาก
3. รูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 4 ระยะ 4 ขั้นตอน มีความเหมาะสม	4.22	1.30	มาก
4. ขั้นตอนทั้ง 3 ของรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ที่พัฒนาขึ้น จัดเรียงลำดับตามกระบวนการได้อย่างเหมาะสม	4.11	1.26	มาก
5. รูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่พัฒนาขึ้น สามารถนำไปดำเนินการบริหารงานวิชาการได้จริงอย่างเหมาะสม	3.77	1.20	มาก
6. รูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่พัฒนาขึ้น สามารถทำให้รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และหัวหน้างานในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ปฏิบัติได้ตามภาระงาน	3.88	1.36	มาก
ในภาพรวม	4.05	1.16	มาก

จากตารางที่ 2 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกรายการประเมิน เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ รูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 4 ระยะ 4 ขั้นตอน คือ 1) ระยะที่ 1 ขั้นวางแผน (Plan: P) เตรียมความพร้อมการบริหารงานวิชาการ 2) ระยะที่ 2 ขั้นดำเนินการ (Do: D) บริหารงานวิชาการ 3) ระยะที่ 3 ขั้นตรวจสอบ (Check: C) การบริหารงานวิชาการ และ 4) ระยะที่ 4 ขั้นการปรับปรุง (Act: A) การบริหารงานวิชาการ มีความครบถ้วนสมบูรณ์ รองลงมาคือ รูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ซึ่งแต่ละขั้นตอน

สามารถจัดเรียงลำดับตามกระบวนการได้อย่างถูกต้อง สามารถทำให้องค์กรผู้ดำเนินการฝ่ายวิชาการและหัวหน้างาน 6 งานในสถานศึกษาอาชีวศึกษาปฏิบัติได้ตามภาระงาน และสามารถนำไปดำเนินการบริหารงานวิชาการได้จริง

2. ผลการพัฒนาและประเมินประสิทธิภาพหลักสูตรฝึกอบรมการบริหารงานวิชาการ โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา

2.1 ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นรายการความรู้/ทักษะ หลักสูตรฝึกอบรมรูปแบบการบริหารงานวิชาการ โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา

รายการความรู้/ทักษะ	ระดับที่มีอยู่ในปัจจุบัน (D)		ระดับที่คาดหวัง (I)		PNI modified (I-D/D)	ลำดับความต้องการ
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ขั้นการวางแผนเตรียมความพร้อมการบริหารงานวิชาการ	1.33	0.43	3.31	0.44	0.60	4
2. ขั้นการดำเนินการบริหารงานวิชาการ	1.05	0.29	3.61	0.54	0.71	1
3. ขั้นการตรวจสอบการบริหารงานวิชาการ	1.15	0.33	3.29	1.02	0.61	3
4. ขั้นการปรับปรุงการบริหารงานวิชาการ	1.34	0.44	3.92	0.63	0.66	2

จากตารางที่ 3 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นรายการความรู้/ทักษะ หลักสูตรฝึกอบรมการบริหารงานวิชาการ โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ประกอบด้วยรายการความรู้/ทักษะ 4 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นการวางแผนเตรียมความพร้อมการบริหารงานวิชาการ 2) ขั้นการดำเนินการบริหารงานวิชาการ 3) ขั้นการตรวจสอบการบริหารงานวิชาการ และ 4) ขั้นการปรับปรุงการบริหารงานวิชาการ พบว่า ความรู้/ทักษะที่มีอยู่ในปัจจุบันของทั้ง 4 ขั้นตอน อยู่ในระดับน้อยที่สุด และมีระดับความรู้/ทักษะที่คาดหวัง โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 4 ขั้นตอน มีค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น อยู่ระหว่าง 0.71 ถึง 0.60 โดยรายด้านที่มีค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ ขั้นการดำเนินการบริหารงานวิชาการ รองลงมาคือ ขั้นการปรับปรุงการบริหารงานวิชาการ ขั้นการตรวจสอบการบริหารงานวิชาการ และขั้นการวางแผนเตรียมความพร้อมการบริหารงานวิชาการ

จากผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม ผู้วิจัยได้นำมาพัฒนาเป็นข้อมูลในการกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรฝึกอบรมที่ชื่อว่า “หลักสูตรฝึกอบรมการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษา” ประกอบด้วย 1) การบริหารงานคุณภาพ PDCA 2) การวิเคราะห์งานการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาอาชีวศึกษาและ 3) จิตตปัญญาศึกษา โดยหลักสูตรดังกล่าวใช้ระยะเวลาในการฝึกอบรม 2 วัน ด้วยวิธีการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งแผนการฝึกอบรมจัดทำขึ้นตามหัวข้อเรื่องประกอบไปด้วยวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ใบเนื้อหาแบบฝึกหัดใบเฉลยแบบฝึกหัด แบบทดสอบ ใบเฉลยแบบทดสอบ ใบงาน ใบประเมินภาคปฏิบัติ สื่อ และแผนการสอน โดยมุ่งหวังให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมบรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตร

2.2 ผลการประเมินประสิทธิภาพหลักสูตรฝึกอบรมการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้แบบจำลองชิป (CIPP Model) ของ Stufflebeam, Daniel L. et.al (1971) ในการประเมินประสิทธิภาพหลักสูตรฝึกอบรมและได้ผลการประเมินตามลำดับดังนี้

2.2.1 การประเมินบริบท (Context Evaluation: C) พบว่า ความสอดคล้องทุกวัตถุประสงค์ และความสอดคล้องระหว่างหัวข้อวิชากับวัตถุประสงค์หลักสูตรฝึกอบรมการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา และวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา มีความสอดคล้องทุกหัวข้อวิชา

2.2.2 การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation: I) พบว่า ผลความสอดคล้องระหว่างหัวข้อเรื่องกับหัวข้อวิชาทั้ง 3 หน่วย คือ 1) ความสอดคล้องระหว่างหัวข้อเรื่องกับหัวข้อวิชาการบริหารงานคุณภาพ PDCA 2) ความสอดคล้องระหว่างหัวข้อเรื่องกับหัวข้อวิชาการวิเคราะห์งานการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาอาชีวศึกษา และ 3) ความสอดคล้องระหว่างหัวข้อเรื่องกับหัวข้อวิชาจิตตปัญญาศึกษา นอกจากนั้นยังได้ทำการประเมินความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมกับหัวข้อเรื่องความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาหลักสูตรเชิงพฤติกรรม ความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ความสอดคล้องระหว่างสื่อกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ความสอดคล้องระหว่างวิธีสอนกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม และการประเมินคุณภาพของแบบประเมินความพึงพอใจที่ใช้ประเมินหลังการจัดการฝึกอบรม และการติดตามผลผู้เข้ารับการอบรมเมื่อกลับไปปฏิบัติงาน โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ซึ่งผลการประเมินดังกล่าว พบว่า ทุกหัวข้อเรื่องมีความสอดคล้องทุกรายการประเมิน

2.2.3 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation: P) ผลคะแนนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในระหว่าง การดำเนินการฝึกอบรมกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลคะแนนเฉลี่ยภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติของผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมการบริหารงานวิชาการโดย บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา

รายการ	คะแนนเต็มรวม	คะแนนรวมที่ได้	เฉลี่ยร้อยละ
1. คะแนนแบบฝึกหัด	$33 \times 29 = 957$	817	85.37
2. คะแนนแบบทดสอบ	$37 \times 29 = 1,073$	897	83.60
3. คะแนนภาคปฏิบัติ	$85 \times 29 = 2,465$	1,998	81.05

จากตารางที่ 4 พบว่า คะแนนเฉลี่ยภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติของผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรม การบริหารงาน วิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่พัฒนาขึ้น มีคะแนนเฉลี่ย ภาคทฤษฎีจากการทำแบบฝึกหัดร้อยละ 85.37 และมีคะแนนเฉลี่ยภาคทฤษฎีจากการทำจากแบบทดสอบร้อยละ 83.60 ซึ่งสูงกว่า เกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 และมีคะแนนเฉลี่ยภาคปฏิบัติร้อยละ 81.05 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 75 และความพึงพอใจ ของผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรมในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

2.2.4 การประเมินผลผลิต (Product Evaluation: P) พบว่า ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาต่อ การนำความรู้ ทักษะของรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและหัวหน้างานในสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่ได้รับจากการฝึกอบรมด้วย หลักสูตรฝึกอบรมการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษา อาชีวศึกษาไปใช้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีการสร้างความมุ่งมั่นการบริหารงานวิชาการด้วยการเชื่อมโยงงานที่ปฏิบัติ เข้ากับหลักวิชาการ รองลงมาคือ มีการบริหารงานวิชาการด้วยการเข้าเผชิญด้วยความไว้วางใจระหว่างเพื่อนร่วมงาน จัดบันทึก เรื่องราวสิ่งที่ได้เรียนรู้ โดยการบันทึกประจำวัน มีการปรับปรุงการบริหารงานวิชาการให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ และการให้ กำลังใจระหว่างเพื่อนร่วมงาน ทำให้เป็นพื้นที่แห่งมิตรภาพ นำประสบการณ์ ข้อมูล องค์ความรู้ของตนเองมาปรับปรุงงานอย่าง รอบคอบ ไว้วางใจและให้การยอมรับเพื่อนร่วมงาน เชื่อมโยงกิจกรรม/โครงการ/งาน ด้วยความสบายใจ และมีความศรัทธาใน ผลสำเร็จที่มุ่งหวัง ภาพรวมหลังจากผ่านการฝึกอบรมส่งผลให้รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและหัวหน้างานในสถานศึกษาที่มีคุณภาพ

อภิปรายผล

1. ผลการพัฒนาและประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1.1 ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 4 ระยะ 4 ขั้นตอน คือ 1) ระยะที่ 1 ขั้นวางแผน (Plan) เตรียมความพร้อมการบริหารงานวิชาการ มี 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) การตั้งคณะกรรมการบริหารงานวิชาการ 2) การเตรียมความพร้อมบุคลากร และ 3) การจัดงบประมาณ 2) ระยะที่ 2 ขั้นดำเนินการ (Do) การบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพ มี 7 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) การสร้างความมุ่งมั่น (Commitment) บริหารงานวิชาการ 2) วางแผนการบริหารงานวิชาการด้วยหลักการพิจารณาด้วยใจอย่างใคร่ครวญ (Contemplation) 3) ด้วยความรักความเมตตา (Compassion) 4) ดำเนินการบริหารงานวิชาการด้วยการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ (Connection) 5) ด้วยการเข้าเผชิญ (Confrontation) 6) ตรวจสอบการบริหารงานวิชาการด้วยความต่อเนื่อง (Continuity) และ 7) ปรับปรุงการบริหารงานวิชาการให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Community) และ 3) ระยะที่ 3 ขั้นตรวจสอบ (Check) การบริหารงานวิชาการ และ 4) ระยะที่ 4 ขั้นการปรับปรุง (Act) การบริหารงานวิชาการ สอดคล้องกับโสภณ มโนเมธา (2562) มีจุดมุ่งหมายเพื่อใช้เป็นแนวทางในการยกระดับศักยภาพของครูผู้สอนอย่างยั่งยืนผ่านองค์ประกอบทั้ง 7 คือ (1) ด้านหลักการพิจารณาด้วยจิตใจที่ใคร่ครวญ (2) ด้านหลักความรักความเมตตา (3) ด้านหลักการเชื่อมโยงสัมพันธ์ (4) ด้านหลักการเผชิญความจริง (5) ด้านหลักความต่อเนื่อง (6) ด้านหลักความมุ่งมั่น และ (7) ด้านหลักชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดยมีปัจจัยความสำเร็จ คือ การได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากผู้บริหารอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง รวมถึงการได้รับความร่วมมือจากครูผู้สอนในการปฏิบัติให้ครบทั้ง 7 องค์ประกอบ โดยจะมีการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ เพื่อหาจุดบกพร่องต่อไปในอนาคต สอดคล้องกับธิดารัตน์ สุขศรีทอง ชัยพจน์รักงาม และสฎายุ ธีระวิชุล (2564) พบว่า รูปแบบที่ได้ประกอบด้วย 3 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น ความเป็นมิตร และความมั่นคงทางอารมณ์ โดยใช้แนวคิดจิตตปัญญาศึกษาทั้งสิ้น 4 กระบวนการ ได้แก่ พิจารณาใจใคร่ครวญ เชื่อมโยงสัมพันธ์ พัฒนาอย่างมุ่งมั่น และแบ่งปันการเรียนรู้ และสอดคล้องกับภิภาภรณ์ สร้อยคำ (2561) ประกอบด้วยขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ 8 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลการศึกษา การนิเทศการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและการวิจัยและการพัฒนา กระบวนการบริหารงานวิชาการตามวงจรคุณภาพ (PDCA) มี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan) ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติ ตามแผน (Do) ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบประเมินผล (Check) และขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุง/นำไปใช้ (Action) ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนมีองค์ประกอบ 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านผู้บริหาร ด้านครูและบุคลากร ด้านสภาพทั่วไป/ สภาพแวดล้อม และด้านชุมชน อีกทั้งสอดคล้องกับลินี ณ นคร รักธรรม (2563) ซึ่งมีแนวทางการจัดการในสถานศึกษาด้านธุรกิจการbinและแนวทางการจัดการที่ควรนำมาปรับปรุงประกอบด้วย แนวคิด POLC หรือการวางแผน (Planning) การจัดองค์กร (Organizing) การนำ (Leading) การควบคุม (Controlling) แนวคิด PDCA หรือวงจรการบริหารงาน ได้แก่ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบ (Check) และการดำเนินการให้เหมาะสม (Act) ซึ่งสอดคล้องกับณรงค์กร ชัยวงศ์ (2563) พบว่า รูปแบบ การบริหารงานวิชาการของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า มี 5 องค์ประกอบย่อย คือ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับคณะ 2) สมรรถนะอาจารย์ 3) คุณลักษณะแกรับของนักศึกษา 4) ทรัพยากรทางการศึกษา/แหล่งฝึกปฏิบัติงาน และ 5) การบริหารจัดการองค์กร ด้านกระบวนการ มี 3 องค์ประกอบย่อย คือ 1) การบริหารหลักสูตร 2) การจัดการเรียนการสอน 3) การวัดและประเมินผล โดยมีกลไกขับเคลื่อนด้วยวงจรควบคุมคุณภาพ PDCA และการทำงานเป็นทีม ด้านผลผลิต มี 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) คุณลักษณะของผู้เรียนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ 2) คุณภาพบัณฑิต และ 3) ผลการสอบขึ้นทะเบียน

เพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพพยาบาลและการผดุงครรภ์ อีกทั้งยังสอดคล้องกับ วราภรณ์ ศรีจันทร์พาล (2565) พบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาพยาบาลในศตวรรษที่ 21 สถาบันพระบรมราชชนกประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) บริบทของการบริหารงานวิชาการ หลักการ วัตถุประสงค์ และปัจจัยสู่ความสำเร็จของรูปแบบ 2) ปัจจัยนำเข้า 3) กระบวนการบริหารงานวิชาการ 4) ผลผลิต 5) ผลลัพธ์ และ 6) ข้อมูลป้อนกลับ

1.2 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา

ผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกรายการ เรียงลำดับจากน้อยไปมากคือ รูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 4 ระยะ 4 ขั้นตอน คือ 1) ระยะที่ 1 ขึ้นวางแผน (Plan) เตรียมความพร้อมการบริหารงานวิชาการ 2) ระยะที่ 2 ขึ้นดำเนินการ (Do) บริหารงานวิชาการ 3) ระยะที่ 3 ขึ้นตรวจสอบ (Check) การบริหารงานวิชาการ และ 4) ระยะที่ 4 ขึ้นการปรับปรุง (Act) การบริหารงานวิชาการ มีความครบถ้วนสมบูรณ์ รองลงมาคือ รูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา โดยแต่ละขั้นตอนสามารถจัดเรียง ลำดับตามกระบวนการได้อย่างถูกต้อง สามารถทำให้รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและหัวหน้างาน 6 งาน ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาปฏิบัติได้ตามภาระงาน และสามารถนำไปดำเนินการบริหารงานวิชาการได้จริง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของโสภณ มโนเมธา (2562) พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาครูด้วยแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 ท่าน เห็นว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านความเป็นไปได้ ความสอดคล้องและความเป็นประโยชน์ และอยู่ในระดับมาก จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านความเหมาะสม และยังสอดคล้องกับงานของวิภาภรณ์ สร้อยคำ (2561) พบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร โดยรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ กระบวนการบริหารงานวิชาการตามวงจรคุณภาพ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ และขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ และยังสอดคล้องกับณรงค์กร ชัยวงศ์ (2563) พบว่า องค์ประกอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีความเหมาะสมมากที่สุด ส่วนความเป็นไปได้ตามความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.2 ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพหลักสูตรฝึกอบรมรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 3 หน่วย ได้แก่ 1) การบริหารงานคุณภาพ PDCA 2) การวิเคราะห์งานการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาอาชีวศึกษา และ 3) จิตตปัญญาศึกษา การประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมได้ประยุกต์ใช้แบบจำลองซิปป์ ได้ผลดังนี้

2.2.1 การประเมินบริบท พบว่า ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์หลักสูตรฝึกอบรมกับหลักสูตรฝึกอบรมและหัวข้อวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรมมีความสอดคล้องกันทุกข้อ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม ทำให้ทราบถึงความต้องการจำเป็นดังกล่าวเป็นไปตามแนวคิดของการพัฒนาหลักสูตรและหลักสูตรฝึกอบรมของนักการศึกษาหลายท่านที่กำหนดองค์ประกอบของหลักสูตรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ การพัฒนาหลักสูตรจะต้องเริ่มจากการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเป็นลำดับแรก เพื่อให้ได้หลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้หลักสูตรมากที่สุด (Taba Hilda, 1962; Tyler Raph, 1975; พิสิฐ เมธาภัทร และคณะ, 2532)

2.2.2 การประเมินปัจจัยเบื้องต้น ได้ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ เชิงพฤติกรรมกับ องค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรมีค่าดัชนีความสอดคล้องทุกรายการประเมิน จากการศึกษาของสงัด อุทรานันท์ (2530) และ Tyler Raph (1975) ที่กล่าวว่า ขั้นตอนในการสร้างหลักสูตรเป็นขั้นตอนที่สำคัญ ซึ่งต้องจัดองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรให้ ครบถ้วนมีความเหมาะสมและสอดคล้องกัน เพื่อให้ได้หลักสูตรที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ต้องการ รวมทั้ง รายละเอียดของหลักสูตรจะประกอบด้วย 4 ส่วน ซึ่งทั้ง 4 ส่วนนี้จะต้องมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ดังนี้ 1) เนื้อหา (Content) เป็น ขั้นตอนการจัดเตรียมเนื้อหาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ได้วิเคราะห์ไป 2) สื่อ (Media) เลือกสื่อให้สอดคล้อง และเหมาะสมกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ รวมถึงการคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ เช่น อุปกรณ์สนับสนุนต่าง ๆ 3) กิจกรรม (Activity) กำหนดกิจกรรมระหว่างการเรียนรู้ให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้แก่ การทำแบบฝึกหัด และการทำใบงาน 4) การประเมินผล (Evaluation) ขั้นตอนประเมินผลของชุดฝึกอบรมที่ได้ออกแบบไว้ซึ่งไม่ใช่การประเมินผลของกระบวนการฝึกอบรมของพิธีฐ ฆธภัทธ และคณะ (2532) ได้การวิเคราะห์หัวข้อเรื่องเพื่อนำไปใช้ในการกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมให้ชัดเจน แล้วใช้ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่วิเคราะห์ได้ เพื่อสร้างใบเนื้อหา หรือเอกสารประกอบการบรรยาย โดยใบเนื้อหาจะใช้รูปภาพประกอบ เพื่อให้ศึกษาได้ง่ายขึ้น สร้างใบปฏิบัติงาน สร้างใบแบบฝึกหัด และแบบทดสอบ เพื่อวัดและประเมินผู้เข้าฝึกอบรมตามระดับแต่ ละจุดประสงค์ที่วิเคราะห์ไว้ ส่งผลให้หลักสูตรฝึกอบรมที่ได้พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์

2.2.3 การประเมินกระบวนการ ได้ค่าคะแนนภาคทฤษฎีเท่ากับ 85.37/83.60 และภาคปฏิบัติมีค่าร้อยละ 81.05 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และความคิดเห็นของผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดย บุรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ การที่หลักสูตรที่มีประสิทธิภาพเกิดจากความตั้งใจ และความสนใจของผู้เข้ารับการอบรมที่เห็นความสำคัญและความจำเป็นที่ ต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความเข้าใจ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบตามลักษณะของการวิจัย และพัฒนา อีกทั้งหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจ และตรงตามความต้องการที่ได้จากการสำรวจ และ งานวิจัยของหลาย ๆ ท่าน ที่สอดคล้องตรงกันว่า การพัฒนาหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ซึ่งเกิดจากการพัฒนาหลักสูตรที่เป็นระบบและต่อเนื่องผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ มีข้อมูลพื้นฐานในด้านสภาพ ปัญหาและความต้องการจำเป็นมีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน และผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความสนใจต่อกิจกรรม ได้ให้ความ ร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมและมีการปรับปรุงสภาพการทำงานเป็นอย่างดี ก่อให้เกิดความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมที่ นำมาใช้ในครั้งนี้ (ทัศนีย์ นาคคุณทรง, 2552; ณพพร สวัสดิบุญญา, 2553, เจษฎาภรณ์ สายถิ่น, 2553; วีรินทร์ พรหมวงศ์, 2557; บริษัท ฤทธมเวช, 2563)

2.2.4 การประเมินผลผลิต พบว่า เป็นการติดตามและประเมินผลการนำหลักสูตรฝึกอบรมต่อการนำความรู้ ทักษะของรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและหัวหน้างานในสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่ได้รับจากการฝึกอบรมด้วยหลักสูตรฝึกอบรม ไปใช้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหลักสูตรฝึกอบรมมีประสิทธิภาพ ทำให้สามารถบรรลุจุดมุ่งหมายของการ วิจัยในครั้งนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของศิริชัย กาญจนวาสี (2547) ได้กล่าวว่า การติดตามและประเมินเป็นกลไกและ เครื่องมือสำคัญในการบริหารและพัฒนากระบวนการทั้งสองที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน เพื่อนำแนวคิดและหลักการ ติดตามและการประเมินเข้ามาประสานใช้ด้วยกันอย่างเหมาะสมจะช่วยให้ทั้งผู้บริหารและผู้ปฏิบัติสามารถกำกับ ทบสวนและพัฒนางาน/โครงการให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การนำหลักสูตรฝึกอบรมการบริหารงานวิชาการโดยบุรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจร บริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาไปใช้ ควรศึกษาและทำความเข้าใจหลักแนวคิดจิตตปัญญาทั้ง 7 ประการ และทฤษฎี

ผ่านการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI.) อยู่ในกลุ่ม 1 | วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยธนบุรี

วงจรบริหารของเดิมมีเป็นอยู่ดี เพื่อสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานวิชาการได้อย่างต่อเนื่องและเหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา

1.2 รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและหัวหน้างานทั้ง 6 งานในสถานศึกษา มีหน้าที่ในการบริหารงานวิชาการและเป็นผู้ส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาตระหนักเห็นถึงความสำคัญของการเชื่อมโยงงานที่ปฏิบัติเข้ากับหลักวิชาการพิจารณาด้วยใจอย่างใคร่ครวญ ด้วยความรักความเมตตา ความเห็นใจ เข้าใจ ไว้วางใจ โดยนำประสบการณ์การทำงานของตนเองมาปฏิบัติ ด้วยความไว้วางใจระหว่างเพื่อนร่วมงานอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

1.3 การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษา ดังนั้นหากสถานศึกษาสังกัดอื่นจะนำผลการวิจัยไปใช้ ควรมีการปรับเครื่องมือให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 สถานศึกษา ควรทำการศึกษาความต่อเนื่องของหลักสูตรรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษา โดยใช้ระยะเวลาที่นานขึ้นเพื่อทราบถึงการพัฒนการบริหารวิชาการของรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและหัวหน้างานทั้ง 6 งาน ประมาณ 1 ภาคเรียน

2.2 สถานศึกษา ควรนำหลักสูตรฝึกอบรมการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและวงจรบริหารงานคุณภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาไปทำการวิจัยเชิงทดลอง โดยนำไปใช้ฝึกอบรมหัวหน้างานฝ่ายวิชาการ และทำการวิจัยติดตามประเมินผลหลักสูตรฝึกอบรมนี้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565*. สืบค้นเมื่อ 7 มกราคม 2565, จาก <https://moe360.blog/2022/01/19/policy-and-focus-moe>
- กิ่งก้าน ชนชื่นก กิ่งก้าน กรองทิพย์ นาควิเชตร และกฤษฎา วัฒนศักดิ์. (2564). ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการและแนวทางการพัฒนาของสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4. *การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา ครั้งที่ 8 (ภาคโปสเตอร์)*: 140-152.
- จรรยาพร แดงโขติ. (2558). *การประยุกต์ใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษาและเครือข่ายสังคมออนไลน์ในการส่งเสริมความรู้และทักษะด้านพัฒนาการเด็กปฐมวัย สำหรับผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดนนทบุรี*. ศึกษาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- เจษฎาภรณ์ สายถิ่น. (2553). *ผลการใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมที่มีต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเกมการติดเกมคอมพิวเตอร์ของนักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนสันติศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่*. ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชลลดา ทองทวี และคณะ. (2551). *รายงานผลการดำเนินงานฉบับสมบูรณ์ โครงการวิจัยและจัดการความรู้จิตตปัญญาศึกษา*. นครปฐม: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมคุณภาพและศูนย์จิตตปัญญาศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ณพสร สวัสดิบุญญา. (2553). *รูปแบบการฝึกอบรมหัวหน้าแผนกวิชาเพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานในการจัดการเรียนการสอน*. ปรัชญาดุสิตบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ณรงค์กร ชัยวงศ์. (2563). *รูปแบบการบริหารงานวิชาการของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ*. ปรัชญาดุสิตบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

- ทัศนีย์ นาคนูตพร. (2552). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมวิทยากรเพื่อพัฒนาบุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล*. ปรัชญาคุณภูมิบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- นลินี ณ นคร รักธรรม. (2563). นวัตกรรมจัดการของมหาวิทยาลัยเอกชนด้านธุรกิจการบัญชีประชาคมอาเซียน. *วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเก่า*. 7(2): 17-24.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยทางการวัดผลและประเมินผล*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประเวศ วะสี. (2550). *วิถีนุชนิยมในศตวรรษที่ 21: ศูนย์ หนึ่ง เก้า*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โครงการหนังสือวิชาการจิตตปัญญา.
- ปรีชา วัฒนอมเวช. (2563). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมงานพิมพ์หนังสือราชการภายในของครูโดยใช้รูปแบบชิป. *วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม*, 19(2): 12-19.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- พิสิฐ เมธภัทร และคณะ. (2532). *ยุทธวิธีการเรียนการสอนวิชาเทคนิค*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- วรารณ ศรีจันทร์พาล. *การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาพยาบาลในศตวรรษที่ 21 สถาบันพระบรมราชชนก*. การศึกษาคณะบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา.
- วิจักขณ์ พานิช. (2549). *การเรียนรู้ด้วยใจอย่างใคร่ครวญ เอกสารประกอบการประชุมวิชาการระดับชาติเพื่อการพัฒนาบัณฑิตอุดมคติไทย ครั้งที่ 6*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา.
- วิภากรณ สร้อยคำ. (2561). *การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร*. ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วีรินทร์ พรหมวงศ์. (2557). *การใช้หลักสูตรฝึกอบรม: การพัฒนาศักยภาพอาชีพอนามัยในชุมชนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม*. ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2554). *ทฤษฎีการประเมิน*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สังต์ อุทรานันท์. (2530). *ทฤษฎีหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สยาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2563). *ข้อมูลสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาคเอกชน*. สืบค้นเมื่อ 9 สิงหาคม 2563, จาก <http://techno.vec.go.th/Default.aspx?tabid=659>
- สุวิมล ร่องวาณิช. (2550). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โสภณ มโนเมษา. (2562). *รูปแบบการพัฒนาครูด้วยแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา*. ปรัชญาคุณภูมิบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Cochran. W. G. (1997). *Sampling techniques*. Hoboken, NJ: John Wiley & Sons, Inc.
- Deming, W.E. (1982). *Quality, Productivity and Competitive Position*. Cambridge: Center for Advance Engineering, Massachusetts Institute of Technology.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3): 607-610.
- Likert, R. (1967). *A Technique for the Measurement of Attitude*. Chicago: Rand me Nally Company.
- Stufflebeam, Daniel L. et.al. (1971). *Educational Evaluation and Decision Making*. Itasca, Illinois: Peacock Publisher Inc.
- Taba, Hilda. (1962). *Curriculum Development: Theory and Practice*. New York: Harcourt, Brance, n.d.
- Tyler Raph, W. (1975). *Basic Principles of Curriculum and Instruction*. Chicago: University of Chicago Press.

Translated Thai References

- Chanchanok, K., Nakwichet, K. and Wattanasak, K. (2021). Problems and Guidelines for Academic Administration Development of Schools with Foreign Students under the Jurisdiction of Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 4. *The 8th National Conference Nakhon Ratchasima (Poster)*: 140-152. (in Thai)
- Chiwong, N. (2020). *The Model of Academic Administration of the Faculty of Nursing, Rajabhat University*. Doctor of philosophic, Buriram Rajabhat University. (in Thai)
- Dangchot Jarouyporn. *An application of contemplative education process and social media network for enriching knowledge and skills needed for parents on child development of private kindergarten in Nonthaburi province*. Doctor of Education, Dhurakij Pundit University. (in Thai)
- Kanjanawasri, S. (2011). *Evaluation Theory*. 8th ed. Bangkok: Chulalongkorn University Press. (in Thai)
- Manomaya, S. (2019). *A Teacher Development Model Based on Contemplative Education*. Doctor of philosophic, Ramkhamhaeng University. (in Thai)
- Methapatara, P. et al. (1989). *Didactic for Technical Course*. Bangkok: Faculty of Technical Education, King Mongkut's University of Technology North Bangkok Press. (in Thai)
- Ministry of Education. (2021). *Announcement of the Ministry of Education on Policies and Emphasis of the Ministry of Education Fiscal Year 2022*. Retrieved January 7, 2022, from <https://moe360.blog/2022/01/19/policy-and-focus-moe> (in Thai)
- Na Nakorn Raktham, N. (2020). Management Innovation of Private University for Airline Business Education in ASEAN Community. *ARU Research Journal*. 7(2): 17-24. (in Thai)
- Nakunsong, T. (2009). *The Development of Training Curriculum for Trainers to Develop the Personnel of Early Childhood Development Center in Sub-District Administration Organizations*. Doctor of Philosophy, King Mongkut's University of Technology North Bangkok. (in Thai)
- Office of the Vocational Education Commission. (2019). *Private vocational education institutions*. Retrieved March 3, 2019, from <http://techno.vec.go.th/Default.aspx?tabid=659> (in Thai)
- Panich, V. (2006). *Learning by heart through thought. Supporting documents for the National Academic Conference for Development The 6th Ideal Thai Graduate*. Bangkok: Office of the Higher Education Commission. (in Thai)
- Promwong V. (2014). *Use of Curriculum : The Development of Occupational Health in Community focusing on Participatory Learning Process*. Master of Education, Chiang Mai Rajabhat University. (in Thai)
- Saithin, J. (2010). *Effects of Using Participatory Learning Process on Behavioral Modification of Addiction to Computer Games of Primary school Students, Santhi Suksa School, Mueang District, Chiang Mai Province*. Master of Education Thesis, Chiang Mai University. (in Thai)

- Soykam, W. (2018). *The Development of Effective Academic Affairs Administration Model for Private Schools under the Primary Educational Service Area Offices in Sakon Nakhon Province*. Master of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University. (in Thai)
- Srijanpal, W. (2022). *The Development of Academic Administration Model to Support the Desirable Characteristic of Nursing Students in the 21st Century Praboromarajchanok Institute*. Doctor of Education, Phayao University. (in Thai)
- Srisaard, B. (2011). *Measurement and Evaluation Research*. 9th ed. Bangkok: Suwiriyasan. (in Thai)
- Swaddiboonya, N. (2010). *Training model for the head of department to develop training programs on problem-based learning instruction*. Doctor of philosophic, King Mongkut's University of Technology North Bangkok. (in Thai)
- Thanomvech Paristha. (2020). Evaluation of the Training Program on Internal Official Correspondence for Teachers Using CIPP Model. *Journal of Industrial Education*. 19(2): 12-19. (in Thai)
- Thongthavee, C.; et al.. (2008). *Report on the complete performance. Cognitive Education Research and Management Project*. Nakhon Pathom: Office of the Quality Promotion Foundation and Contemplative Education Institute Mahidol University. (in Thai)
- Utranun, S. (1987). *Curriculum theory*. Bangkok: Mit Siam Printing. (in Thai)
- Wasi, P. (2007). *Human Ways in the 21st Century: Zero, One, Nine*. 4th ed. Bangkok: Book Project Academic Mental Intelligence. (in Thai)
- Wonganutaraj, P. (2010). *Academic administration*. 10th ed. Bangkok: Bangkok Media Center. (in Thai)
- Wongwanich, S. (2007). *New Methods of Assessment of Learning*. Bangkok: Chulalongkorn University Press. (in Thai)